

Jiří Margolius
Erich Maria Remarque: Byl jsem závodníkem
Zemědělské noviny (Prag, CZE)
Nr. 7, 07.1964, Seite 4

Original:
Signatur: R-A 2.1.023/001

Erich Maria Remarque: Byl jsem závodníkem

Hlas světového autora na lince Praha-Ronco

Není snad třeba bližšího představování. Milióny čtenářů na celém světě milují jeho knihy, jejichž hrdinové jsou nám solik blízcí. Remarque má rád člověk celým svým srdcem, promlouvá k němu ústy svých hrdinů, varuje před fašismem, nenávidí válku. Jen si vzpomeňte na krásné chvíle, prožité nad osudy židovského běžence Ludvíka Kerna, na Paříž předválečných let doktora Ravika, válečně šílenství v knize *Čas umírat, čas žít* i hrůzu koncentračního tábora v *Jiskře života*, »Na západní frontě klid« bylo první autorovo dílo, ve kterém odsoudil nesmyslnost války. Ve hřmění děl a mezi horami mrtvých se rodila přátelství mladých lidí, jakých jsme svědky v *Černém obelisku* a *Třech kamarádech*.

A právě v posledním z jmenovaných románů, v němž sledujeme osudy tří kamarádů-majitelů malé autodílny, píše autor o automobilismu tak zasněženě, že jsme si položili otázku: Pracovala zde autorova fantazie, nebo osobní zkušenosti?

Koho jiného se zeptat, než samotného autora!

Nejprve zjistit adresu: Nakladatelství, vydávající u nás Remarquovy knihy, poukazuje honoráře do New Yorku společnosti, vlastníci autorská práva. Ne, neznají adresu, Pomohl švýcarský zastupitelský úřad.

»Okamžik prosím. Haló, pište si – Erich Maria Remarque, Ronco, kanton Taccini. Ne, telefon neznáme.« Pátráme dál. Pomohla pražská mezinárodní ústředna. Za desť minut si můžeme odškrtnout klíčový bod pátrání.

Píšeme si telefonní číslo. 824-18.

Co nám asi na druhém konci kiny řekne člověk, který ve svých šedesáti letech patří k nejčtenějším a nejvýznamnějším světovým spisovatelům? Ten, který jako chlapec oplékl vojenskou uniformu a jako dospívající se ocitl uprostřed poválečných zmatků, inflace, mezi generací, zvyklou zkáze, nikoliv tvořivé práci?

Úvahy přerušil telefon. »Máte tady Ronco, pana Remarquu. Mluvte!«

Ze vzdáleného švýcarského městečka se ozývá hluboký, melodický hlas. Žádám jménem našich čtenářů o rozhovor.

»Prosím, milerád vám odpovím. Jen se ptejte!«

V »Třech kamarádech« píšete zasněženě o automobilismu. Znamená to snad, že máte k tomuto sportu bližší vztah?

»Ano, máte pravdu. Byl jsem závodníkem! To bylo krátce po první světové válce, kdy člověk dělal všechno možné, aby zapomněl na minulost a nemusel se příliš zabývat přítomností. Automobilismus přicházel tehdy do velké módy. Moje opojení netrvalo dlouho,

začal jsem psát, nebyl čas. Zúčastnil jsem se, pokud se pamatuji, několika menších závodů, ale žádným mistrem volantu jsem nebyl.«

Zajímáte se v současné době o nějaký druh sportu?

Pěstujete snad nějaký?

»Bohužel. Čas, mi brání. Rád se procházím v lese, na čerstvém vzduchu, ale to snad nelze považovat za sportovní činnost... Ale y mládí, s toho automobilového opojení mi zbyly hezké vzpomínky a konec konců onen zápal mi hodně pomohl v pozdější době při práci. Sám jste hovořil o Třech kamarádech ...«

Nenapíšete někdy roman a rámcem sportovního prostředí?

»Ještě nevím. Dost možná Pracuji teď na knize, jejíž obsah nechci prozrazovat, dokud neudělám poslední tečku. Musím bodně dohánět, byl jsem půl roku vážně nemocen. U jsem ale v pořádku alespoň si to sám říkám!«

Chtěl byste něco vzkázat čtenářům svých knih ČSSR?

»Chtěl bych něco říci především mladým lidem. Ve věku kdy bych se měl - jako správný kluk - prohánět někde po hřišti, oblékl jsem uniformu a šli do války. To bylo moje mládí. Jsem rád, že se moje knihy v Československu líbí. Al nad nimi čtenáři také přemýšlejí! Ptáte se, co bych chtěl vzkázat čtenářům. Obrátil bych otázku. Co bych jim nepřál. Mladým, kterým není ještě dvacet. Mládí, jaké jsem prožil já.«

Děkuji za rozhovor. Přel Erichu Maria Remarquovi hodně zdraví a tvůrčích sil. S klapnutím sluchátka miz jeho hlas. A teď se obracíme na vás, naše čtenáře. Chcete, abychom pokračoval v rozhovorech se známými lidmi? Abychom se jich ptal na jejich vztah ke sportu? S kým byste chtěli, abychom hovořili? Napište nám!

Jiří Margolius